

Introduktion till datornätverk

Del i kurserna HI1026 och HE1029

KTHN Teknik och hälsa

B01.2

Mål och innehåll i kursen

Kursens mål och innehåll förutom projektdelen.....

Kursens mål är även att deltagarna ska förvärva kunskaper om grunderna för internetteknik med tyngdpunkt på förståelse för skiktindelade protokoll, lokala nät och TCP/IP-baserad kommunikation.

Kursen ger även en introduktion inom området internetteknik med både teori och praktik. Kursmomentet skall ge nödvändiga kunskaper för att kunna bygga upp, konfigurera och handha ett mindre datornätverk.

B01.3

Föreläsningens innehåll

OSI-modellen

Inkapsling

Nättopologier

Kablage

Nätverksenheter

IP och MAC adresser

Introduktion till resten av kursen

B01.4

Vad är ett nätverk?

"Ett nätverk har två eller fler datorer sammankopplade för att dela information eller tjänster."

B01.5

Protokoll & Standarder

Ett protokoll är en beskrivning av olika regler och tillvägagångssätt för hur olika enheter i ett nätverk ska kommunicera med varandra

Protokoll styr över:

Format, timing, sekvenser och felkontroll

B01.6

Protokoll & Standarder

Dessa regler skapas och underhålls av olika institutioner.

Institute of Electrical and Electronic Engineers (IEEE)
American National Standards Institute (ANSI)
Telecommunications Industry Association (TIA)
Electronic Industries Alliance (EIA)
International Telecommunications Union (ITU)

Bild 7

OSI-Modellen

Open System Interconnection

Togs fram av ISO 1980

Delade upp datakommunikation i 7 lager

Används idag som referens och i undervisning

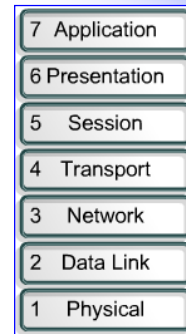

Bild 8

OSI-Modellen – Fysiska lagret

- Kontakttyper
- Bits (omvandlar ramar till bitar)
- Definierar nätverkets fysiska struktur, mekaniska och elektriska specifikationer
- Hubbar, repeatrar och kabel

Bild 9

OSI-Modellen – Datalänklagret

- Identifierar datorer på det lokala nätverket
- Fysisk adressering (MAC-adresser)
- Frames (omvandlar paket till ramar)
- Switchar och bryggor

Bild 10

OSI-Modellen – Nätverkslagret

- Path selection
- Flyttar data mellan nätverk
- Routing
- Logisk adressering (IP-nummer)
- ARP och RARP
- ICMP (ping)
- Packets (omvandlar segment till paket)
- Routers

Bild 11

OSI-Modellen – Transportlagret

- Flödeskontroll (sliding windows)
- Felhantering (acknowledgements)
- TCP
- UDP
- Segment (omvandlar datagram till segment)

Bild 12

OSI-Modellen – Sessionslagret

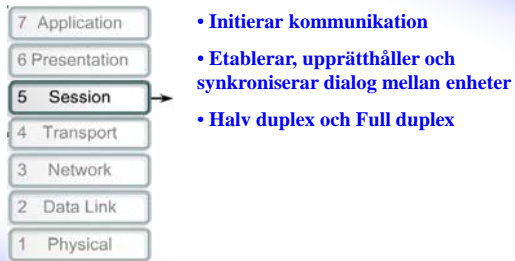

Bild 13

OSI-Modellen – Presentationslagret

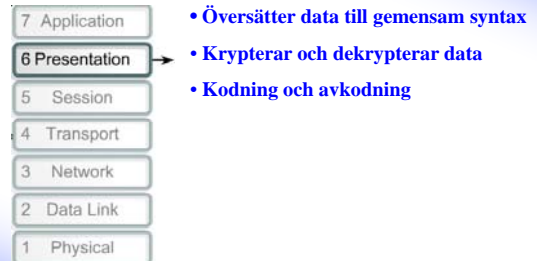

Bild 14

OSI-Modellen – Applikationslagret

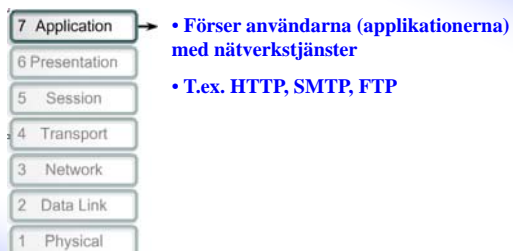

Bild 15

Nod-till-Nod kommunikation

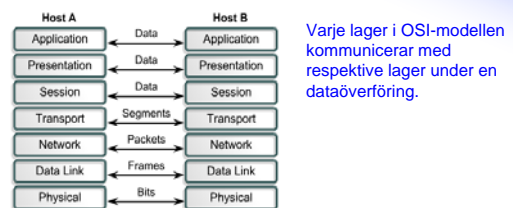

Bild 16

OSI mot TCP

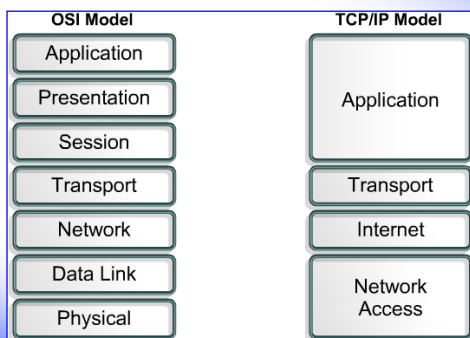
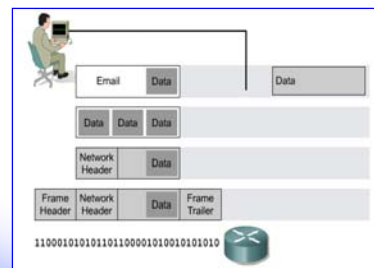

Bild 17

Inkapsling (Encapsulation)

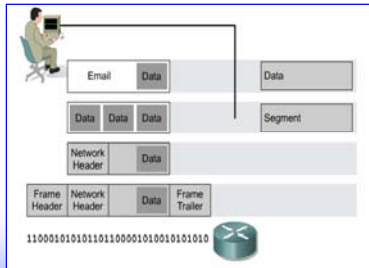

Kapslar in data med den nödvändiga protokoll informationen innan den kan skickas ut på nätet.

Bild 18

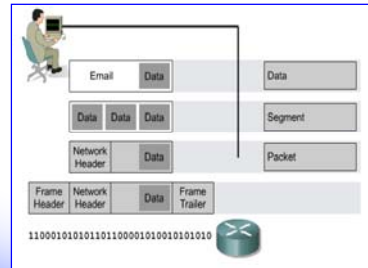
Inkapsling

Data från Applikation, Presentation- och Sessionslagret omvandlas i Transport-lagret från data till segment

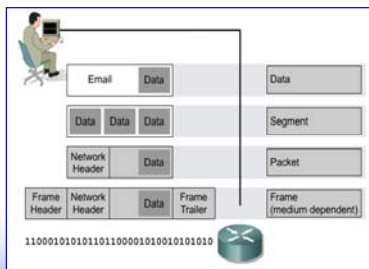
Inkapsling

I Nätverkslagret omvandlas segment till packet.

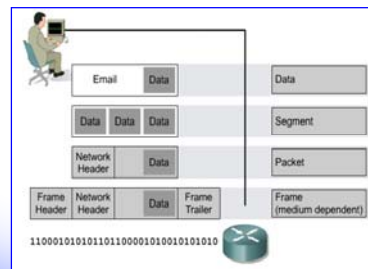
Inkapsling

Datalänklagret omvandlar Packet till Ramar.

Inkapsling

I det Fysiska lagret omvandlas Ramar till Bits, för att kunna transporteras vidare ut på mediet.

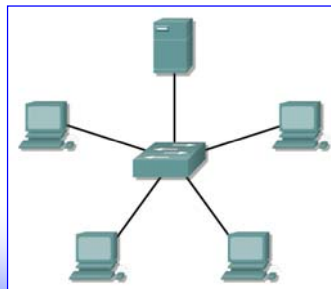

Nätterminologi

LAN (Lokal Area Network)
MAN (Metropolitan Area Network)
WAN (Wide Area Network)

LAN – Lokal Area Network

Datorer kopplas samman genom en gemensam kommunikationskanal för att dela på resurser. Logiska och Fysiska topologier.

LAN – Olika teknologier

Ethernet
TokenRing
FDDI - Fiber Distributed Data Interface
Wi-Fi (WLAN)

Bild 25

Fysiska topologier

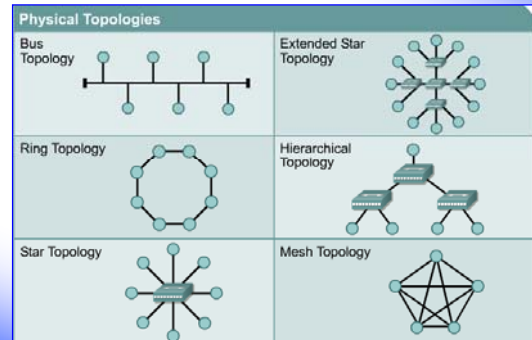
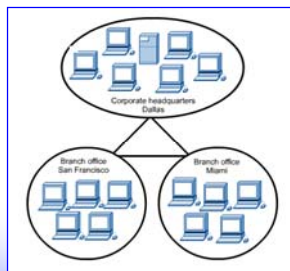

Bild 26

WAN – Wide Area Network

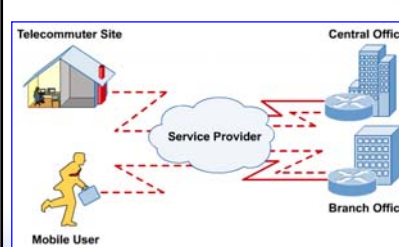

Koppla samman LAN, städer och kontinenter.
Punkt-till-punkt eller punkt-till-multipunkt förbindelser.
Kostnadseffektivt samt en enklare teknisk lösning för att överföra data över långa distanser.

Bild 27

WAN – Wide Area Network

Modem
ISDN
xDSL
X.25
Frame Relay
ATM
UMTS
LTE
4G
G-Ethernet

Bild 28

Bandwidth/bandbredd

Hur stor mängd data som kan flöda under en viss tid.
Viktig mått på "Network performance".
Kraven ökar hela tiden.
Begränsas av fysiska lagar och teknologier.
Kostar pengar.

Bild 29

Throughput/Genomströmning

Beror på:

Länkhastighet
Klient
Server
Andra användare på nätet
Routing på Internet
Nätverksdesign
Typ av data som överförs
Tid på dagen

Bild 30

Olika Kablage

Coaxial thinnet/thicknet

Fiber

- Singlemode
- Multimode

UTP/STP/ScTP

- Straight through (Rak)
- Crossover (korsad)
- Rollover (konsolkabel)

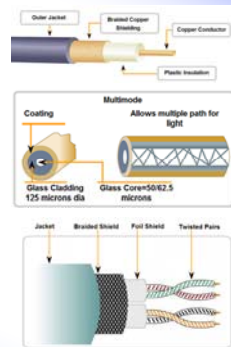

Bild 31

TP-kabel, Straight-through (Rak)

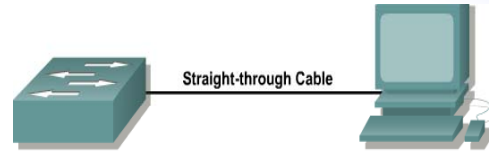

Bild 32

TP-kabel, Crossover (korsad)

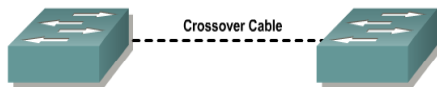

Bild 33

TP-kabel, Rollover (Console-kabel)

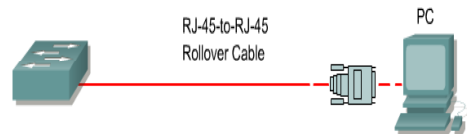

Bild 34

Fiberkabel

Bild 35

Enheter i nätverket

- NIC
- Repeater
- Hub
- Brygga
- Switch
- Router

Bild 36

NIC/Nätverkskort

Bild 37

Repeater

Repeterar:

Förstärker signalen för vidarebefordran i nätet.
Single-port repeter - "En port in, och en port ut".
Förlänger det fysiska avståndet i ett LAN.
Arbetar på lager 1 i OSI-modellen

Repeater

Bild 38

Hub

Hub:

"Multi-port repeterare"
Ansluter fler noder till ett gemensamt media.
Aktiv och passiv.
All trafik vidarebefordras ut på alla portar.
Utökar kollisionssdomäner.
Arbetar på lager 1 i OSI-modellen.

Hub

Bild 39

Brygga

Brygga:

Segmenterar ett nät till två eller fler mindre nät.
Filtrerar trafik via MAC-adresser.
Begränsar kollisionssdomäner.
Arbetar på Lager 2 i OSI-modellen.

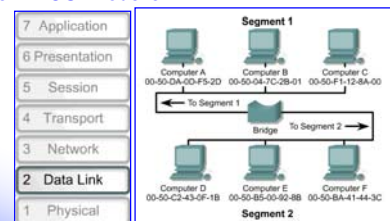
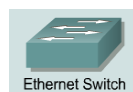

Bild 40

Switch

"Multi-port brygga"

Filtrerar trafik via MAC-adresser.
Begränsar kollisionssdomäner.
Arbetar på Lager 2 i OSI-modellen.

Ethernet Switch

Bild 41

Switch

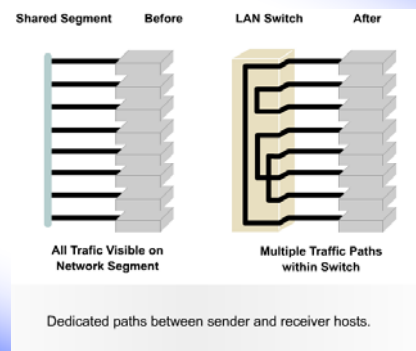

Bild 42

Router

Arbetar på lager 3 i OSI-modellen.
Logisk adressering (IP-adresser).
"Navet i hjulet"

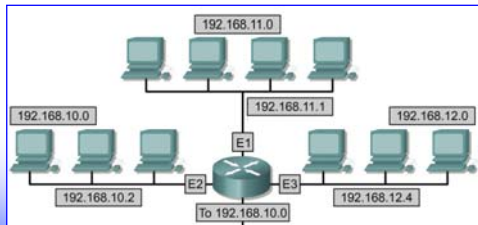
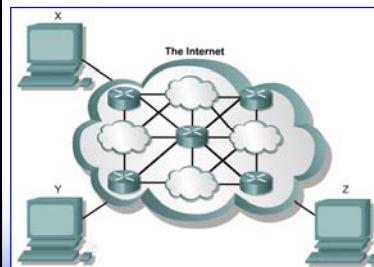

Bild 43

IP-, MAC-adress

För att två datorer ska kunna kommunicera med varandra krävs både MAC-adress och IP-adress.

Bild 44

MAC-adresser

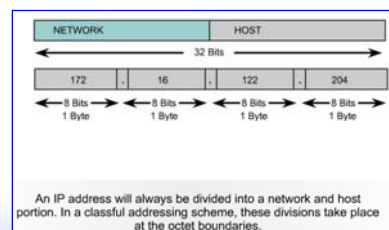
Är Hexadecimala.
Hexadecimala tal har basen 16.
Använder siffrorna 1-9 och bokstäverna A-F.
48-bitar långa

Binary	Hexadecimal	Binary	Hexadecimal
0000	0	1000	8
0001	1	1001	9
0010	2	1010	A
0011	3	1011	B
0100	4	1100	C
0101	5	1101	D
0110	6	1110	E
0111	7	1111	F

Bild 45

IP-adressering

IP-adresser består av en "nät" och en "host" del, som talar om vilket nät en viss dator finns på. Subnätmasken talar om vilken del som tillhör nätet.

Bild 46

Introduktion till resten av kursen

TCP/UDP

Routing

Cisco's webbsida

Bild 47

TCP / UDP

TCP/UDP
Transportnivån
Portnummer

TCP

Tar hand om alla "fel" i överföringen
Används för all överföring där det är viktigt att alla paket kommer fram.

UDP

Används i överföringar när det inte gör något om paket kommer bort eller blir försenade

Bild 48

Routing

Routrar

Väljer vilken väg som paketen tar genom nätet

Routingprotokoll

Används för att utbyta information mellan routrarna på nätet

Finns fler olika routingprotokoll

T.ex. RIP, OSPF, EIGRP, BGP, IS-IS

De olika routingprotokollen har olika algoritmer för att välja "bästa väg"

T.ex. kan titta på antal hopp, länkhastighet, utnyttjandegrad, mm

Cisco's webbsida - www.netacad.com

Kapiteltester och laborationer

Kapiteltest - www.netacad.com

- » Totalt 10 kapiteltester (kapitel 2-11)
- » Kapiteltesterna kan bara göras max 5 gånger
- » Tidsbegränsad på 1 timme

Laboration – bilda.kth.se

- » 2 laborationer
- » Förberedelseuppgifter till labb 1
- » Anmälan sker på [bilda](http://bilda.kth.se) via inbjudningar (se kurspm)

Deadlines för kapitelproven

- Kapitel 1-3 stänger söndag 24:e mars kl 23.59
- Kapitel 4-8 stänger söndag 31:a mars kl 23.59
- Kapitel 9-11 stänger söndag 14:e april kl 23.59
- Alla kapitel är öppna v 15 och v16 för övning inför slutprovet (Final Exam).
- Kapitelproven finns på www.netacad.com

Teoretisk prov – Final Exam

I kursen ingår:

- » Ett webb-baserad teoretisktprov benämmt *final exam*
  - » Alla 10 kapiteltesterna skall vara gjorda innan man befinner sig vid provtillfället
  - » Godkännande gräns 60% vid första försöket och 65% vid andra försöket.
  - » Vill man få ut intyg från Cisco är gränsen 70% vid första försöket och 75% vid andra försöket.
- » Final Exam, 16 april kl 9-12
- » Omfinal Exam, 19 april kl 9-12

Bonussystem

Kursen innehåller ett bonussystem gällande det webb-baserade provet.

- » Om kapiteltesterna är gjorda innan de tider som är angivna i KursPM sänks gränsen för *online final exam* med 5% vid första ordinarie tillfälle som provet går.

Examination

Momentet RED1 (2hp)

- Godkända laborationer (2 stycken)
- Godkänd webbaserat teoretiskprov, kallat Final Exam.

Bild 54

Copyright © KTH STH Campus Helsingør

Lektioner, övningar, labbar och examination

- F1: 18 mars kl10-12
- Ö1: 21 mars kl10-12
- F2: 21 mars kl13-16 (sal 3072 i biblioteket)
- Labb1: 22 mars (fm, em), 25 mars (fm, em)
- F3: 26 mars kl10-12
- Labb2: 26 mars (em), 28 mars (fm, em)
- Final exam: 16 april
- Omfinal exam: 19 april

Bild 55

Copyright © KTH STH Campus Helsingør

More Than A Million Students Worldwide

Bild 57

Copyright © KTH STH Campus Helsingør

Dags för

DEMO

Bild 58

Copyright © KTH STH Campus Helsingør